

Szerkesztőség:

11-ik kerület 460. házszám,
nová a lap szellemi részét
illető közlemények kü-
lendők.

Kéziratok vissza nem
adatok.

ABONY

Kiadóhivatal:

SZERDAHELYI JÁNOS
csony v ny c m d á ja, h o v á
az előtési pénzek, a h r
e ése t és ezeknek díja,
valamint a felszólamiások
küldendők.

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI ÉS SZÉPIRODALMI LAP. — MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési díj:

Helyben házhoz hordva és vidékre küldve egész
évre 8 korona, fél évre 4 korona, negyed évre
2 korona. Egyes szám ára 16 fillér

Felelős szerkesztő:
TEMESKÖZY GERZSON.

Főmunkatársak:
VEVERÁN ISTVÁN VÉLI MIKSA.
Kiadótulajdonos: SZERDAHELYI JÁNOS.

Hirdetmények,

nyiltterek, valamint hirdetési díjak, közvetlen a kiado-
hivatalhoz küldendők. Nyilttér scra 1 korona.

64 ¹/₂ ⁰/₁₀.

Ennyi lesz a pótadónk a jövő 1909.
évre, mert ennyiben állapította azt meg a
szerdai közgyűlésnek valószínűleges többsége.

Ezzel be is fejezhetnők referádánkat,
ha egyéb érdekes esetek is nem adták vol-
na elő magukat, de hát ezekről más he-
lyen számol be lapunk egyik barátja. Mi
itt komolyabb részével foglalkozunk ezen
évi rendes közgyűlésnek.

Ilyen első sorban Nagy Lajos jegyző
debutje, a jövő évi költségvetés elkészíté-
sével és előterjesztésével, melylyel nemcsak
fényesen megfelelt a beléje helyezett biza-
lomnak, de nagy energiával igyekezett ab-
ban reményeinket megvalósítani, hogy a
mult hibáinak fedezésére nem fog a pót-
adó emelkedni. Azt mondhatják erre azok,
akik többé kevésbé őszinte aggodalommal
néztek háztartásunk jövő kezelése elé, hogy
ez nem érdem, hanem kötelesség. Oh mi
is azt mondjuk s az érdemet nem is ab-
ban keressük és találjuk meg, hogy dacára
az ez évi 25000 koronás adósság szaporu-
latnak, melynek fedezetét bekellett illeszte-

nie a jövő évi költségvetés keretébe, hanem
nagy meglepetésül felfedezett, s a kórház
pénztárból kiszedegetett 1900 kor. és a köz-
munka pénztárból szintén kiszedegetett 9109.
kor. tehát összesen 11009 kor. kölcsön,
vagyis főszegében 36009. kor. függő köl-
csön fedezetéről is kellett gondoskodnia és
pedig úgy, hogy az előző évi pótadó ne
emelkedjék.

Ez is érdem. Az a jó akarat, az az
igyekezet pedig, melylyel egy minden tété-
lében reális, a tényleges valóságnak meg-
felelő költségvetést állított össze s az az
őszinteség, melylyel azt debutálta, még na-
gyobb érdem s méltán megillette az az el-
ismerés, melyben a gyűlés után többen
résztesítették.

Hogy még is négy és fél percenttel e-
melkedett pótadónk, az már teljesen a köz-
gyűlés akaratával történt, mert többen fe-
lette sürgősnek tartották a kaszálóban egy
istálló felépítését, a mi pedig elmaradhatott
volna olyan időre is, a melyben nem vont
volna maga után pótadó emelést.

Mindazon által meglehetünk elégedve
a költségvetéssel, mert noha a közgyűlés

megszavazott a városi szolgáltnak 60 60
kor. lakbér illetmény - 600 kor. felvett egy
új vizipuskara 1200 koronát, beillesztelt a
kath. iskolák fűtési illetményének pótlására
120 koronát, a kórház kölcsön követelésé-
nek kiizetésére 1900. kor. at, a közmunka
pénztar 9109 kor. kölcsönkövetelésének tör-
lesztésére 2109. kor. at, a kaszáló istálló é-
pítésére 2400. kor. at, a 25000 kor. függő
kölcsön amortizációs kölcsönné átváltoztata-
sára és félévi törlesztésére 750 kor. össze-
sen tehát 9079. koronával emelkedett a ki-
adás, még is csak $4 \frac{1}{2} \%$ -kal emelkedett
a pótadónk, a mi azt bizonyítja, hogy jo-
gos volt amaz, általunk többször hangozta-
tott reményünk, hogy költségvetésünk rea-
litálásával, vagyis annak lelkiismeretes, gon-
dot és munkát igénylő összeállításával pót-
adónk apadni fog.

Köszönet érte a tényezőknak.

Apróságok a közgyűlésről.

20 városatyá rukkolt be az évi rendes
közgyűlésre, a költségvetés, eme legfontosabb tárgy
meghanyagára, vetésére. Hijába, következik a kos-
hányas, igen csak népszerűtlen doig most pótadó

ránk fogják, mert hiszen ők mércesgálték és mond-
hattak annyi uncitát, amennyit a saját érdekükben
jónak láttak konstatálni — ámbár nem hiszem,
hogy Lenhossék bácsi akkora ellenségünk lett vol-
na, neki nem volt rá oka, ismertem az élete pár-
ját — vagy csakugyan a természet tartotta vissza
azt a hiányzó harmadot, bölcsességéből, olyan hi-
vatásra szarva bennünket, amelynek nem vetnénk
alá magunkat, ha — mint mifelenk mondjuk —
ki volna mind a négy fertályunk?

A koponyánk belsejét még nem láttam, de
ha a külsejét nézem és az után itélek, akkor jaj
nekünk!

Ha akkora a különbség a fejünk belseje,
mint a külseje között: akkor megijedünk es felt-
jük az egész jövő generációk szellemi nivóját,
mióta tudjuk, hogy azok lelekbeli tehetségeiket az
anyuktól is öröklék. Mert miben kötő.abozunk így
lenezett, lesajnál, vad nővéreinktől, akik semmivel
sem raknak több tücsköt-bogarat a fejükre, mint
mi. Igaz, hogy ők nem is követelnek szavazati
jogot, mint mi.

Nehogy azonban valaki rám oltassa, hogy
én vizet prédikálok es — cifra kalapban járok!

Szó sincs róla. Én a magam kalapjait is
mindig úgy szőgyenlem, mint a többi asszonyságét,

TÁRCA.

K r ó n i k a.

A németek császára, Vilmos,
Sok mindent elkövethet,
Festhet, mintázhat, verset írhat,
S csinálhat operettet,
Söt operát is komponálhat,
Nem ért bár a zenéhez,
Csak egyet nem szabad szegénynek:
Kibökní, amit érez.

Belül gyűlölhét és szerethet,
Lángolhat és buzoghat,
De hogyha az érzése egyszer
Hangos szavakra olvad,
Akkor vigyázni kell a nyelvre,
S fékezni, ha perog,
Egy szóval több a kelleténél,
S egy ország érzi meg.

Egy szóval több vagy kevesebb tán,
— Hiába szívja vissza —

A fekete levest utána
Egy ország népe issza.
Egy szöcska, mely fölöstoges volt,
S egy szöcska, amely bennrekedt,
Véresre festhet haremzőket
S halálra sujthat ezeket.

Acsászárnak van kinese bőven,
És semmi gondja sines,
De mit ér neki a hatalma
S mit ér a mód, a kines,
Ha szedte-vette nagy dühében
— Ha éppen jól esik —
Egy hangost, cifrát, dörgedelmet
Nem káromkodhatik?!

F e n ő.

A mi koponyánk.

— Az „A b o n y” eredeti tárcája. —

Irla: Jászai Mari.

Azért kisebb-e azzal az „egyharmaddal“ a
mi asszonyi agyvelőnk, mert a férfiak a teremte-
tésünk óta nem engedték azt használnunk, nehogy
mi jarjunk túl az ő eszükön, vagy ezt is csak

**Tüdőbetegségek, hurutok, számar-
köhögés, skrofulozis, influenza**

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mint hogy értéktelen utánzatokat is kínálnak, kérjen mindenkor
„Roche” eredeti csomagolást.

Roche & Co. Basel (Svejc)

Sirolin

Emelt az élvágyat és a testhelyz. megvalósít-
teti a köhögést, vállfájdalmat, általános

„Roche”

Kapható orvosi rendelésre a gyógyszerárak-
ban. — Ára üvegenként 4.— korona

melést megszavazni, ha még olyan nagyon m u z á l y is. Alpári Nagy Imre kifogásolta is, hogy olyan kevesen vannak, de dr. Revesz Géza ama kijelentésére, hogy kettő is elég, megnyugodott. Hat nem is tanácsos ilyen időben valami nagyon melegekedni a közügyek intézésébe, mert akár cível fogadok akár mibe, hogy azok, akik nem igen szeretik magukat exponálni, rezerválják és conserválják magukat a jövőre, egytől-egyig be is választatnak, ellenben azok, akik lelkiismeretes kötelességüknek tartják lelkiismeretes megfélemleni kötelezettségüknek, nagy részük kibukik. De hát a bator ember küzd, aki küzd, harcöl, az ki van téve az eseményeknek, még a bukásnak is. Sokunk ellenben kívül állunk az eseményeken, nem harcolunk és nem bukunk, de nem is győzünk.

Az előjáróság négy tagja jó néhány napig dolgozott a költségvetés összeállításán, meghányavetve állították be a legszükségesebb tételeket. Kiszült aztán, hogyha a város minden baját, ügyét a mai kor igényeinek megfelelően kielégíteni, 81% pótdóra lenne szükség. Akkor aztán a tanács fogta a plajbászáit és törölte a következő tételeket: a kaszáló istállójára felvett 2400 kor., vágóhid koplalóra 300 kor., vágóhídi vízszivattyúra 300 kor., tisztviselők betegsegély járuléka 1690 kor., új kályhákra 1475 kor., új artézikut furásra 6500 kor., három tanyai iskola telekre 3000 kor., összesen törölt 15665 koronát. Így lett volna a pótdó 68%. Ez se izlett ugyan valami nagyon jó, de egyelőre így is jó volt. Nagy Lajos jegyző fogta aztán a már két rostán megejtett előirányzatot, s még egy sűrűbb rostára tette s így kihozott csak 62% ot. Ez meg is maradt volna, ha közbe nem jönnek a kaszáló bérlők, akik aztán megszavazták az istállót s lett a % 64 1/2. Nem jutott eszükbe itt a t. városatyáknak az — i n k o m p a t i b i l i t á s ? A neve ugyan áru ennek az izének, de jelentősége komoly és célja nemes. Egyetlen é r d e k e l t felelt meg neki. Szegény jámbor!

Évek óta fázott a közgyűlés a tanyai iskolák problémájától. Az állam ugyanis felépíti az iskolákat szívesen, csak adjunk hozzá telkeket. Egyelőre három telek kellett volna, de hát arra 3000 koronát kell kiadni, tehát esűrűk-esavartuk, huzzuk-halasztottuk a dolgot. A mostani közgyűlésen aztán kiszült, hogy van n é g y is. 1. Egyet vett gr. Vigvázó Ferec. 2. Egyet kihasított a jegyzői paskumból. 3. 4. Egyet egyet pedig veltünk abból a 2000 koronából, ami a pénztárban t a l á l t a t o t t egy lak. pénzüri betétkönyvön, amit valamikor még Komáromy József létesített „Ingatlan alap” címen valami eladott ingatlan araból,

de egyszerű kalapot Budapesten nem kapok. Ha pedig férfias kalapot teszek föl, mint az északiak, finn, dán, norvég asszonyok, akkor mindenki megfordul utánam és nevet; ez pedig nekem annyira kényelmetlen, hogy inkább viselem a budapesti divatot, amelynek a fejéhez semmi köze. Nem ved nyáron a nap és télen a fagy ellen.

Divat! Viseljük, mert divat. Mert párisi. Ha a budapesti hölgyek tudnák, hogy Párisban az igazi előkelő nő gyalogjáráshoz sohasem tesz föl „fantasie”-kalapot, tollas, madaras, virágos isten-esudákat, hanem jár egyszerű, fejéhez simuló kis kerek, vagy keskenykarmájú kalapban, amit a divat évtizedeken át alig befolyásol és amit Budapesten sohasem hoz a marchande-de modes, mert az nem „mutat”; ha ezt tudnák, hiszem, hogy ők is így tennének. A párisi művelt nő csak delután és csak kocsiiban hord structollas kalapot. Utcán, gyalog soha.

Mihozzánk, a Balkánra, hozzák a félvilági hölgyek kalapjait, mint a színházaink a nekik való szindarabokat.

A választójogunkkal várjunk addig, míg mi is a kalapunk melle tűzhetjük a kortestollat és azt nem takarja el ott a structoll.

„A ruha teszi az embert.” Nézzük hát meg először a külsőnket: az öltözködésünket.

Szégyenletesen okatlan az európai nő ruhája — épen a kevély európaié! — a kínai, a japán, a török mellett! A celszerűnek meg épen az elentéte. A szépnek a torzképe. Vastagítja a vastagot, soványítja a soványat. A japáni, kínai khiton, a régi görögökhöz hasonlóan, kiegyenlíti hosszú vonalával a kövér test formátlanságát, kitölti a esontos test hiányait.

Legfőbb érdemét pedig alig merem szóvá tenni, mert ez egy egész kötetet involvál: nines alávetve divatnak! Mégis mindenik asszonyon más. Egyeni. Eredeti!

mely azóta már 2000 koronára szaporodott föl a kamatokkal. Erre azt mondják az okosok, hogy könnyű ott találni, ahol van. Persze. De hát hat éven keresztül rá nem akadtunk arra a „van”-ra.

Hetekig dolgozott Nagy Lajos jegyző a költségvetés elkészítésénél, hogy a kecske is jó lakjék, t. i. a közszükségletek is ki legyenek elégítve; a káposzta is megmaradjon, hogy t. i. a pótdó se emelkedjék.

Mikor aztán a drága eledelt feltálalta, akadt egy „vendég,” — aki azt mondta, hogy nem jó ugyan a koszt, de azért megeszi. A kifogás a volt, hogy a safrán meg a cukor össze keveretlen lett az ételbe bele téve, a szakács azonban hivatkozva a legkompetensebb szakácskönyvre kimutatta, hogy azt épen úgy kellett csinálnia. Vagyis az volt a költségvetés hibája, hogy egy gazdasági kiadást a dologi kiadási rovatba kellett volna felvenni s vice versa.

Hm: Nem az étel ellen volt it a kifogás, hanem a s z a k á c s ellen a mi egy kissé furesa — de érthető.

Innen onnan 25 esztendeje számítgatja az adót jó Szaniszló Samu, régi jó humora azonban ki-ki csillan a nehéz munka közül s fel-fel vidítja a különben nem épen jó kedvű adót fizetők fanyar ábrázatát. Ha nem is épen fő-fő vonása volt a melegegedettség, mióta azonban nyugdíjra „szoritották,” mintha megnyugodott volna a kis hivatalnokok sanyaru sorsában.

Most aztán az történt vele, hogy „tévedésből” vételett a nyugdíjasok sorába. A jövő tehát sivár és bizonytalan. Mit tehetett egyebet? Leült és írt egy kérvényt a közgyűléshez, hogy adjanak neki 200 kor. korpótlékot — 25 évi munkássága után. De hát az irgalmasság az Istenek tulajdonsága lévén, biz az a kérvény irgalmatlanul elutasított.

Mucsányi Jánosnál ellenben igen szépen megnyilatkozott a földi irgalom, mert noha eddig is 840. kor. volt a fizetése, 40 koronával több, mint p. o. a második bíróé, még is a tanács méltányosnak találta még 120 koronával emelni s csak kis híjja volt, hogy a közgyűlés is nem sankeionálta. Csak az rontotta el, hogy egyik képviselő azt proponálta, hogy ha a kiegészítő végrehajtó fizetése 480 ft lesz, a második bíróé 500 frtra emeltessek. A fizetés emelésből aztán nem is lett semmi. Ha fizetéssel nem is, de egy-egy tapasztalattal gazdagabbak lettek . . .

Szegény városi szolgák is megpróbálkoztak egy kis javítást kieszközölni. Sorban és sorba kér-

viselhetünk mi oly becses, valódi nehéz se-lyem es művészileg himzett ruhákat, mint ők, akik azokat anyáik, nagyanyáik, dedanyáiktól kincsek gyanánt öröki?

Mi? Szánalmas életünknek egyharmadát a szabóinkkal való küzködésben töltjük el, hogy fölig-meddig sikerült vagy nem sikerült rongyainkat tőlük szörnyű pénzért kiesikarjuk. Először a s z a b ó n k t o l a ruháinkat, azután férjeinktől az arát! És sokszor milyen áron!

Es ez a lelki testi gyötrelém minden évadban ismétlődik! Elégtelen fizikumunk összes energiáját utálatos „divatos” rongyaink beszerzésére vesztegetjük. Fiatal férfiak emiatt a csapás miatt nem mernek idejében megházasodni. Kísértsük meg elképzelni, mi európai nők, mennyi megtakarított időt és pénzt jelent a keletiek változatlan formájú ruhája?

Es mily valódi, értékes szöveteket viselhetnek, nem maról-holnapig tartó, örökös utánzatokat, szegyenletes olesó cafatot, ami okvetlenül visszahat a lelkiéletünkre, a jellemünkre is.

A jelszó: csak sokat mutasson. Olesó pénzért sokat mutasson. Páha! Milyen lealázó esalás, örökös esalás!

Neveltségesek és rabszolgák vagyunk divatrongyaink révén.

„Nagysád kissé erős esipőben” — mondja markába nevetve a szabóink, mert azt a kifejezést, hogy „kövér” meg „vastag”, ami az igazság, azt nem bírjuk meg. Es azt kívánjuk, hogy komolyan vegyenek bennünket?

Vagy törekszünk komoly emberi jogokért és akkor nem maradhatunk irrezonabilis bábuk; vagy szelkócoljuk a hajunkat, mint a vadak, madarakat, bogarakat tűzünk bele és keressük a férfiak kedvél, akik eddig ilyeneknek neveltek bennünket. Így is vették hasznunkat.

ték a képviselők jóakarátát sanyarú helyzetük javítására. Biztató szót azonban igen keveset, reményük biztos teljesülését pedig sehonnán sem helyeztek kilátásba. Es nagy meglepetésükre — de a közgyűlésére is — egyhangulag megszavazták nekik, habár nem 80 kor, mint a menyit kértek, de 60 korona labkér illetményt. Hat biz ez igen jó köpönyeg ama bizonyos bolond szél ellen a mely bizonyos bolond lúkból fúj.

Egy szép ház a népoktatásnak.

Az újszászi úti római katolikus népiskola új épületének munkalatai immár befejezettek. A belső berendezéssel i r ő esesen végeznek. Maholnap teljes készenlében várja azt a nevezetes pillanatot, amikor át fog adatni szent hivatásának, annak a hivatásnak, amelynek célja a népoktatás. Tehát a népnek, a nép gyermekeinek épült az a szép ház, melynek ormára kitűzött kereszt alatt olvasható tulajdonképpen rendeltetése. A népfenség hozza magával, hogy a leendő nép: a gyermekek, olyan épületben helyeztessenek el az oktatás ideje alatt, amely méltó a népfenséghez. Ha bölcselkedni tudnánk, Spencer Herbert környezeti elméletére hivatkozunk, hogy bebizonyítsuk azt, minő befolyással van az iskola, mint épület (környezet), az egyén kifejlődésére. Rövid cikkünk keretében nem találjuk szükségét leunforogni a spencer bölcselati elmélet ismertetésének, éppen azért azt most mellőzheljük s helyette az új iskolaépület keletkezésének indokairól fogunk egyet-mást leírni és ennek kapcsán készséggel örököljük meg ama lángbuzgalmat, jóakarátot, jótéteményt, páratlan tevekénységet is, amelyek nyomán emelkedett ki a földből a magasba az új iskolaépület.

Aki csak futólagos pillantást vet a régi újszászi-úti iskolára, menten belátja, hogy az az épület nem méltó a népfenséghez. Ha belsejét vizsgálgatjuk, sem biztonsági, sem egészségi szempontból nem találjuk kielégítőnek, sőt veszélyesnek minősítjük. A gyermekek soknál is több letszáma pedig hangosan követeli a több tantermet és több tanerőt.

Mindezen körülmények oly nagyfontosságúak, hogy azoknak mérlegelésenél a hitközség zsenális főpapja és érdemes iskolaszéke egyetemleges határozattal kimondotta a mai kor követelményeinek megfelelő iskola építését négy tanteremmel és az eddig ott működött tanerők 2-vel leendő szaporítását.

Azonban régi dolog, de mindig új marad, hogy az iskolák építéséhez és a tanítók fizetéséhez is pénz kell. Penz, még pedig jelentékeny summa. Honnan vegyen az iskolaszék pénzt, amikor a hitközség az újabb megadóztatást már nem bírja? Ennek a nagy öszszegnek előteremtéséhez kellett csak derek ember. Ezt a derek embert a hitközség megtalálta főpapjában, aki nem kimélve költséget és fáradságot, addig járt, kopogtatott, kért és agított, míg egy nemes szivre bukkant, aki áldozatkészségét ez esetben sem tudta megtagadni, amidőn kedvező feltételek mellett egy nagyobb összeget boesajtott a hitközség rendelkezésére. Ez a nagyérdemű férfi Pestvármegye nagy nevű főispánja: Gulner Gyula. Ennek a tetemes összegnek visszafizetése nem fogja terülni a hitközséget, mert a Ft. Lévy Mihály apát, esperes plebanos által nagy faradalmak árán kieszközölt államsegély 2-3 év alatt fedezni fogja a kölcsönt.

Az államsegély es építkezési kölcsön kieszközlése után megválaszthatta az iskolaszék az új tanerőket és hozzáfogathatott az új iskola építéséhez. Az új tanerők már működnek a régi iskolában a régi kollegákkal felváltva felnapos rendszer mellett mindaddig, míg az új iskolaépület tantermeinek ajtóit meg nem nyitja előttük a felszentelés szent ceremóniája.

Elsőrendű indoka volt az új, négytantermes iskola építésének — a tűz-ufontság. Igaz, hogy

még a négy tanteremmel sem szűnt meg teljesen az iskoláinkra lidérenyomást gyakorló zsúfoltság, miadazonáltal szembetűnő egyes, különösen az első és harmadik osztályokban a zsúfoltság mérsékeltsége. A zsúfoltságnak teljes megszüntetésére nem is vállalkozott az iskolaszék, mert az a hitközségre elviselhetetlen terhet rótt volna. Tett annyit, amennyit a körülmények komoly számbavételével tehetett. Az eredmény így is szép és határteljes. De nem a megállás határát jelzi. Csak előre újult erővel, mert még sok a tennivaló.

És áll az új iskolaépület a régi előtt némán, fenséges nyugalommal. Mintegy jelképezi a fejlődést, előrehaladást és a régi korszak lehangoltságát a háttérbeli épület rozzsantságában. Mennyi gond, fáradság, jóakarát, szeretet, jótétemény beszél az új falakról — a néphez. És mennyi szeretet fog az új falakon belül szólni a nép gyermekeihez. A nép halás. Bizonyára halás szeretettel fogja viszonzni azoknak a nagyérdemű férfiaknak jószágát, akik ennek a szép népoktatási intézetnek keletkezését és megalkotását lehetővé tették.

Isten áldása szálljon rájuk!

Alquís.

MI UJSÁG?

— **Jótétemény.** Király Antal, buzdításra méltó jóakarattal, leánya, Király Annának Egedi Péterrel történt egybekelési ünnepélye alkalmával városunk szegényeit külön megvendégelte, amely jócselekedetével egy régi jó, de — sajnos — mármár feledékenységre ment szokást elvenített föl. Ezenkívül a szegényház lakóit és a kórház betegeit is megvendégelte, amiért azok halála is csatlakozik ama jókívánságokhoz, melyekkel az öröm apát családi ünnepélye alkalmával elhatározták.

— **Halálozás.** Persay Elek ceglédi gyógyszerész, a ceglédi-társadalom kiváló tagja, a népbank igazgatósági tagja folyó hó 9-én elhunyt.

— **Táncestély.** Az iparos ifjak önképző köre ma este, 8 órakor kezdődőleg házi táncestélyt rendez, melyre ez úton hívják meg az iparos ifjak mulatságain résztvenni szokott igen tisztelt közönséget. Beléptidij 60 fillér.

— **Hű cselédek jutalmazása.** A Röck Szilárd-féle cselédalapítvány kamataiból a főváros az idén is régi és hű cselédek jutalmazott meg. Ez az ünnepélyes kiosztás kedden délután öt órakor volt a központi városháza tanács-termében. Hivatalosak voltak az ünnepélyre a közjótékonsági bizottság tagjai, a Mária Intézet, a Magyar Háztartási Iskola-egyesület és a Márta-egyesület. Az ünnepélyt Almády Géza tanácsnok, a közjótékonsági bizottság elnöke nyitotta meg, üdvözlőlvén a jutalmazandókat és gazdáikat. Megemlékezik Röck Szilárdról, a nagy humanistáról, aki egész vagyonát, több mint másfél millió koronát hagyott közcélokra; megmutatta azt az utat, amelyen a cselédeknek haladniuk kell, viszont példát adott a gazdáknak, miként kell a hű cselédek megbecsülni és jutalmazni. Majd Lahocsinszky tanácsjegyző olvasta fel Röck Szilárdnak a főváros tanácsához intézett alábbi levelet. Az alapítvány (90 000 korona) kamatai felrészben a cselédek nevelésére és oktatására, másrészt pedig hűséges cselédek jutalmazására fordítatnak. A jutalmakat, 100—100 koronát, Almády tanácsnok nyújtotta át a jutalmazottaknak. Köztük volt az Abonyból származó Szarvas Erzsébet is, (szolgálati éve a Pintér-családnál 31) aki jelenleg Vas Zsigmondné sz. Pintér Rózsi urhölgy szolgálatában áll. Tizennyole cseléd között összesen 1800 korona osztatott ki.

— **„Csak egy virágszálat.”** A József kir. herceg szanatorium egyesület elnöksége halás köszönetet mond mindazoknak, akik a temetőben és a ritikül gyűjtés körül fáradoztak és ahhoz hozzájárultak. Elsősorban Várady Jánosné urnőnek, aki ezen gyűjtést intézni és vezetni szíves volt, továbbá Bán Mihály, Havas Ignác és Pössel Zsigmond uraknak, akik a gyűjtéshez való perselyeket adták; és Poberaj István urak, aki a ritikül gyűjtésnél szép sikert buzdított. A gyűjtés eredménye volt: a temetőben mint „egy virágszál” gyűjtés 38 kor. 04 fillér, a ritikül gyűjtés 12 kor. 90 fillér.

— **Ismét tél.** Október hó 19-én már egyszer volt részünk a telben, most utolag beköszön-

tött. Folyó hó 9-ére virradóra kaptunk olyan hóvihart, amintőre még az őregek sem igen emlékeznek, pláne őszderékán. A leesett félméteres hó alig bír elolvadni, mert az éjjeli 7, 8 fokos hideg csak déltáján kezd annyira engedni, hogy az érzé megeseppenhet. Pedig bizony nagyon jó volna ha a hó elolvadna s megáztatná a földet alaposan, hogy az elmaradt őszmunkát valahogy befejezhetnék. Sok szegény emberre, de még a tehetősebbjeire is nagy csapás volna a télnek ily korai beállása. Reméljük, tél uram befogja látni tévedését s karácsonyig visszavonul jégpalotájába s megfogja engedni nekünk, hogy az őszutó kellemes meleg napjaiban sütkérezhessünk. Higyje meg tél uram, ha okvetellenkedik, egyszer és mindenkorra elveszti hitelét s jórenumját, mert aki ily nagy tévedésekbe esik mint ön, azt kell hinnünk, hogy paralízis progressívában (agylágyulásban) szenved.

— **Szédelgés a jótékonyág nevében.** Az országot keresztül kasul járják a József Kir. Herceg Szanatorium nevében egy kis kék 60 filléres füzettel, mely „Védekezés a tüdővész ellen” címet viseli. A füzetet Rákospalotán nyomatták. Semmi oka sincs a jelzett címet viselni, mert a füzetkében a védekezésről egy árva szó sincs. De még kevesebb oka van bárkinek az egyesület nevében azt terjesztetni, mert ezzel az egyesület senkit meg nem bízott. Nevével illetéktelenül visszaélnék. Kérünk mindenkit, hogy a füzet terjesztőit adják át a hatóságoknak.

— **Szerelmes kovács legény.** Így írja ezt egyik ceglédi lap-társunk: Kovács György kovács segéd szerelmes volt Árki Györgynébe, a ki az utóbbi időben hallani sem akart róla. E miatt Kovács György egy esakánnyal betört Árkiné lakásába, de Árkiné elmenekült előle, mire Kovács a szobában levő bútorokat össze-viszta vagdalta. Hazafelé ment találkozott Árkinével, kire újból rátámadt, de a járőrökkel ártalmatlanná tették.

— **Alaptökeje felemelését** határozta el a ceglédi takarékpénztár a múlt héten tartott rendkívüli közgyűlésén. Ez részint a kibocsátandó új részvényekből, részint pedig a tartaléktökekből 1.050.000 koronára emeltetik fel, miáltal a takarékpénztár a vidéki nagyobb pénzintézetek sorába emelkedik és így közgazdasági szerepének még inkább megfelelehet.

— **Itt az ősz!** Az ideggyenge és csúzos beteg, akinek fájdalmait a nyár melege mérsékelte, remegve gondol a szeles, esős őszre, a hideg télre, amidőn szenvedései új életre kelnek. Az ideggyengeség sok tünetét, kimerülést, fej- és hátfájásokat, szédülést, ideges szívdobogást, ideges gyomor és bélbajokat csak is az őszszervezet megerősítése, felelevenítése által lehet tökéletesen meggyógyítani. Aki teljes gyógyulást akar az említett és más egyéb bajokból, az kérje a „Modern Vilamos Gyógymódról” című ingyen könyvet, melyet díjtalanul küld az „Elektro Vitalizer” Orvos Rendelő Intézet Budapest, Károlykörút 3. felemelet 50 sz. mindenkinek, aki azt lapunkra való hivatkozással kér.

— **A bürokratizmus örülete.** A magyar bürokrácia netovábbja az az árverési hirdetés, amely a minap jelent meg a hivatalos lapban: „ad 9427—1908” és szól eképpen: „Árverési hirdetés. Alulírott czennel közhírré teszem, hogy a Danielovszky Veroszlav, volt aradi lakos, jelenleg ismeretlen tartózkodású egyén tulajdonát képező egy darab gullér. Ol fillerre becsült ingóság az aradi kir. törvényszék büntető bíróság 9427—1908. számú végzése folytán nyilvánosan árverésen eladatul fognak stb.” Persze, maga a hirdetés közzététele, az árverés foganatosítása stb. egy sereg pénzbe kerül, de azért, hogy az igazságnak is elég legyen tétel, eladják árverésen az egy fillerre becsült ingót.

— **A Petőfi Társaság ajándéka a közönségnek.** A Petőfi Társaság kiadásában igen értékes és eredetere felette érdekes díszmű jelenik meg november hó folyamán a könyvpiacra. Ez a díszmű Petőfi összes művei. A hatalmas könyv, mely a nyomda és könyvkötői technika egyik kiváló produkciója, ugyanabban az alakban és ugyanolyan nyomtatásban jelenik meg, mint az 1847-es nagy Petőfi kiadás, amelyet a költő önmaga rendezett sajtó alá s amelyből a mai rendezedekre csak néhány felte őrzött példány maradt. A Petőfi Társaság elhatározta, hogy a Petőfi-kultusz fejlesztése érdekében, de egyszerű indítólalja jelölül, mindazoknak, akik a most kibocsátott egy koronás Petőfi-sorsjegyeknek terjesztésében segítségére lesznek és legalább is 40 darab sorsjegyet vesznek, vagy ismerősök körében elhelyeznek, ajándékképpen emlékül megküldi Petőfi összes műveinek ezt az értékes díszkötetet, amely

a könyvpiacra 20 korona bolti árban kerül forgalomba.

— **A gyakornok-kisasszony becsülete.** Tragikus, de morivumaiban kedves történet játszódott le Malacka községben. Az odaváló ifjúság a minap táncsal egybekapcsolott szűkítő übcsülestélyt rendezett az ottani tisz helyettesek tisztele-tére. A vendégeket személyesen hívták meg többek közt a helybeli postagyakornok kisasszonyt is, aki egy igen díszingvált bájos kis leány. Főútal volt a gyakornok kisasszony es szeretett volna részt venni a mulatságon. Csak hogy nem volt garde-ja, miután fiatal fejjel már az önállóság keserű kenyeret ette. Volt ugyan edes anyja, de az messze lakott, idegen városban. Mit tehetett hát a szegény leány, fölkeret egy odaváló igen előkelő uriaszonyt, a ki a leányával szintén hivatalos volt az aranytűsárg mulatságon, hogy gardirozza őt is. Az uriaszony készséggel teljesítette a kérés a gyakornok kisasszony az urias család kíséretében csakugyan el is ment a mulatságra. Utána haza is kísérték, hogy a jó hírű csorba ne essék.

Azonban másnap reggel nagy keserűség érte. A postahivatalban haragos kifakadásokkal fogadta a postamester.

— Hol volt az éjjel? Szégyelje magát! Egy pillanatig sem maradhat többé ezekben a helyiségekben! Megértette.

— De kerem, — szépegett ijedten a gyakornok kisasszony, — én tisztességes helyen voltam, tisztességes társaságban!

— Egy fiatal leány nem mehet magába sehova!

— Nem egyedül voltam!

— Ej, lári lári! Azonnal takarodjék innen! El van boesatva! Mellet!

A gyakornok kisasszony ijedten hagyta ott a postát. Az utcákon sétált taacstalanul. Nagy Isten, mit csináljon? Világ es-ufja lett, ujjal fognak rámutatni az emberek. Milyen szegény! És mit fog a dologhoz szólni szegény jó edes anyja, aki-nek a kegyetlen postamester megtávoztotta, hogy milyen rossz, haszontalan leánya van.

Nagy volt a gyakornok-kisasszony bánata, majd szétvetette a szíve. S ahogy az utcán celtalanul támoogyott, mialatt a könyei patakokban omlottak, meg-zólitották az ismerősök.

— Mi baja kisasszony?

Nagy zokogás-közt mondotta el az egyik kérdezősködőnek. Az megbotrankozott az eseten. Elmondta másoknak. Nehány pillanat alatt megtudta az egész falu. Meg a bajt okozó mulatság rendezősege is: az ifjúság. Nagy lett a felhaborodás a postamester igazságtalan kegyetlenége miatt. Mindenekelőtt megfogalmaztak egy táviratot a gyakornok kisasszony idegenben lakó anyjának. Így szólt a távirat:

— Az a távirat, amelyet a helybeli postamester küldött az ön leányáról, az első betűről az utolsóig rágalom! Állításunkat becsületünkkel erősítjük!

És aláírták valamennyien. De ezzel nem elégedtek meg. Provokálták a postamestert. A különös eset az egész falut izgalomba borította. A legelőkelőbb urias családok álltak a gyakornok-kisasszony ügye mellé. És egész forro gás van Malackán. Mindenki a szegény fiatal leány becsületét védi, akitől úgy megirigyelte a rossz főnök azt a kis mulatságot.

F o g z á s.

Ugyan adjatok a szenvedőnek SCOTT-féle Emulsiót és kímeljétek meg álmatlan éjszakától. A fogak minden fájdalom és belbaj nélkül bujnak elő, fenérek, erősek és egyenesek lesznek.

A gyermek szereti a

Scott-féle Emulsiót

és készségesen fogja azt szedni. Az erősztést, ha meg van zavarva, mindenkor helyreállítja és előmozdítja.

Egy eredeti üveg ára 2 kor 50 fill.

Kapható minden gyógytárban.

Az Emulsió vas- és foszforral a SCOTT-féle mászer- v üveg-öt — a halasz- t — kérjük figye- lembe venni.

Szőlő-oltványokat
szállítu, fajtisztaságáért jutallva.
legdúsabb választékban a már évek óta elsőnek és legmegbízhatóbbnak ismert:
Küküllőmenti első szőlőoltvány telep
tulajdonos: **Caspari Frigyes, Medgyes 67. sz.** (Nagyküküllő-megye.)
Tessék képes árjegyzéket kérni!
Az árjegyzékben található az ország minden részéből érkezett elismerő levelek, emellett minden szőlőbirtokos megrendelésének megtétele előtt az ismerős személyiségektől úgy szó, mint írásbelileg bizonyosságot szerezhet magának fenti szőlőtelep feltétlen megbízhatóságáról. 6-20

Még azokat is, akik éveken át mást használtak, meghódította a valódi

ERŐ

SÓSBORSZESZ,
mert mindazt egyesíti magában, amit egy igazán jó és hatásos házszerzettől várni lehet
Óra az egészségnek, fertőtlenít; erősít és edzi az izmokat, fájdalomcsillapító. Páratlan mint szájvíz, haj- és bőrápolószer.
Szükséges minden háztartásban.
Kapható mindenütt 30 fill., 40 fill., 1 és 2 koronás üvegekben.
Postán 10 kis üveget 3 koronáért küld u. átvétellel, vagy a pénz előzetes beküldése után
KOSMOS labororium GYŐR.
Kapható mindenütt.
Főraktár Abonyban: 4-20
Láng Oszkár gyógytárában.

Eladás.
2000 kéve jóminőségű náci eladó. Értekezni lehet Tóth Mihály vállalkozóval.

„M-i-i-t?” — „Papa megengedte! Hisz' va'odi Jacobi-féle Antinicotin-cigarettafüvegyek fadobozban”

Figyelj! Csakis a „JACOBI” jelzéssel valódi! Minden fadoboz egy érdekes bírvéskártyát tartalmaz. 3-26

Száraz tűzifa.
Apróra vágott bükkfának mmáz-sája 2 kor. 50 filléért kapható Molnár Belánénál, Szelei-út.

KOVALD PÉTER és FIA
cs. és kir. szab. kelme- és szőrmefestő, vegytisztító és gőzmosó-gyár
Budapest, VII. kerület, Szövetség-utca 37. szám
meghízó: kényelmét szem előtt tartva elhatározta, hogy minden tekintélyes vidéki városban képviselőt letesít és ez által módot nyújt a nagyérdemű közönségnek arra, hogy cégét — a csomagolási és postaköltségek mellőzésével — közvetlenül felkeresse.
Abonyban Schwartz Zseni
vette át a képviseletét és a gyár rendszeres áráiban vállalja az úri-, női- és gyermeköltönyök, díszítő- és batorszővetők, függönyök, kézmunkák, szőnyegek, csipke- és vegárúk, szőrmék, stb. vegytisztítását és festését.
Ugyszintén ágytollak tisztítását és fehérneműek mosását is.
A nagyérdemű közönséget biztosítva kifogástalan munkájáról és mindenkor méltányos áráiról, szíves jóindulatába és figyelmébe ajánlja a képviseletét és számos megbízatást kér a
25-25 **Kovald Péter és fia** cég.

CLAYTON & SHUTTLEWORTH
Budapest, Váci-körút 68,
által a legújabbosabb árak mellett a következők:
Locomobil és gőzcseplőgépek,
szalmakaszálók, Jégágy- és Jégkészítők, léghuro-cseplők, tisztító-rostók, kondenzátorok, kazán- és szettgépek, szénagyújtók, boronák, sorvató gépek, Párat J. kapálók, szőcskézők, rázóvágók, kulcsforgó-morzsolók, darálóok, őrlőgépek, egyenlítő acél akák, 2- és 3-vasú akák és minden egyéb gazdasági gépek.

Nyomdász tanulóknak egy fiú fölvetik lapunk kiadóhivatalában.

BOHN M. és TÁRSAI
NAGYKIKINDA és ZSOMBOLYA.

Legrégibb, legnagyobb és legjobb telep e szakmában Magyarország-Ausztriában a

BOHN-féle TÉGLAGYÁRAK

NAGYKIKINDÁN ÉS ZSOMBOLYÁN.
Álapított 1846. — Legelőkelőbb referenciák. — Álapított 1846.
50 MILLIÓ ÉVI GYÁRTÁ
a cs. és kir. szab. BOHN-féle biztonsági átfedő cserepekből
VASOXYD természetes vörös színben vagy kátrányozva.
Gyártmányok: B O H N-féle szabadalmazott biztonsági átfedőcserepek. — Legelőkelőbb, legszebb tetőzet.
Képes árjegyzék és minták kívánatra ingyen és bérmentve.

Nagykikindai gyártmány. Bohn-féle szab. biztonsági átfedő-cserép 272. szám.

Zsombolyai gyártmány. Szab. biztonsági préselt átfedő-cserép 253. szám.

10-10